

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 8 sati ujutro.

HRVATSKI LIST • izlazi u nakladnoj uredu JOS. KRMPOTIC u Puli, trg Cuslova 1. Uredništvo: Stanska ulica br. 24. Odgovorni urednik JOSIF RAIN u Puli. Rukopisi po ne. vraćaju. Ček. rač. aus. post. št. 28.795.

Broj 1032

U Puli, ponedjeljak 27. svibnja 1918.

dina IV.

RATNI IZVJESTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 26. (D. u.) Službeno se javlja: Osim nekoliko pokušaja Talijanaca, poduprtih po top-paljbi u odsjeku Tonale, nema osobitih događaja. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 26. (D. u.) Iz velikog se glavnog službeno javlja: Zapadno bojište: Južno od Nieuport i na obim stranama od Dixmular. Izbili smo više od 70 Belgijanaca. Topnička koja je preko dana bila umjerena, postala je čer u nekim odsjecima žrvahnija. Iza nastupa pojačala se u predjelu Kemmela, južno od ne, između Moreuila i Montdidiera privremeno to paljba. Kod Bucquoy izjalovilo se više enih sunaka. Također u ostalim odsjecima tra- živahna izvidnička djelatnost neprijatelja. toga smo zarobili zapadno od Montdidiera kance, u nizini Ayette Francuze i na južnom u Alsne, sjeveroistočno od La Neuville Engleze, idendorf.

Rat.

Engleski izvještaj od 24. svibnja na večer: čeni od vatre teškog topništva, poduzeli su uci tečajem noći napadaj kod Bucquoya. Ne- o je naših ljudi nestalo. Na različitim točkama e dopremile su engleske i francuske straže ne- o zarobljenika. Inače nema šta da se javlja. 25. svibnja u jutro: Tečajem zadnje su noći čete prenerzile neprijateljsku postojanku kod neta, sjeverno od Alberta, te zarobile 40 mo- i zaplijenile 2 strojne puške. I sjeverno od a poduzeli smo uspješno poduzeće te dopre- nekolicu zarobljenika. Neprijateljsko topništvo ljalalo je jučer plinovitim granatama istočno od tinea. Tečajem noći pojačana djelatnost u od- Veermezele.

Francuski izvještaj od 25. svibnja popodne: jem noći suzbili su Francuzi dva njemačka aja, jednoga južno od šume Hangard, drugoga ezelma. Francuske su čete izvele uspjele sunke prijateljske linije zapadno od Noyona, kod lya i u Woevreu. Francuzi su zarobili nekoliko aka. Sa ostale fronte ništa novoga.

„Temps“ javlja, da je nepogodno vrijeme pro- ilo manje zadocnjenje njemačke ofenzive. Nje- a će ofenziva biti najsilnija od početka rata. nost za četvrti je sporazum tim veća, što je ndorff nagomilao golemo mnoštvo četa i što se a predviđati, na kojem će mjestu udariti. — Na im vojničkim vijećanjima u Parizu i Abbevilleu aju je potreba daljnje zimске vojske. Odlučeno aptitati Ameriku, u koliko bi bila u stanju snab- tni saveznike živcima, četama i ratnim priborom. bna je komisija već na putu u Ameriku. — stminster Gazette“ piše: Položaj na zapadnoj i biva svaki dan povoljniji. Njemačka je nava'a odjena. Možemo biti mirno uvjereni, da bi se bila zela, da je bilo nađe u uspjeh. — „Nouvelle espondenze“ javlja iz Pariza: Grad Bethune u enu je. Požar se porodio u vijećnici, koja je po- ena upaljivim bombama. Odatle se požar pro- dalje, te zahvatio skoro čitav grad. Pučanstvo stavilo Bethune.

Wolffov ured javlja: Grad Laon i njegova gradja stajali su 24. t. mj. pod sverazarajućom om francuskog topništva. Preko 200 metaka h je kalibara palo u grad, koji se sve više i propada. U predgrađu St. Marseille buknuo ožar. 4 su osobe ubijene a 2 ranjene.

* Prosvjedi radi obustave „Narodnih Listiju“. ednici općinskog zastupstva grada Praga od . m. bio je prihvaćen prosvjed protiv obustave odnih Listiju“ te proti načinu cenzuriranja pe u Českoj. — Slične su prosvjede prihvatila nska zastupstva Smichova, Krča, Brevnova i ica.

* Dementi o mirovnim pokušajima Bugarsko- garska brzojavna agentura“ ovlaštena je dement- i vijest novinara Markovića, prema kojoj se je arska obratila na Srbiju u tu svrhu, da utre mirovnim pregovaranjima.

* Ukrajnaka vojska. „Deutsche Tageszeitung“ a polag „Kijevske Misly“: Poglavica generalnog era, general Silvinsky, izvjestio je hetmana o lenju ukrajinske vojske. Organizacija ove vojske la bi se provesti po uzoru zapadnoeuropskih

vojska. Osobito se pažnju mora svratiti na momčad za uvježbanje vojske. Bit će provedena sveopća vojnička obvezatnost.

* Veliki nemiri u Belgiji. „Vossische Zeitung“ javlja iz Bazileje o velikim nemirima u Bruselu. U pouličnim je bojama bilo ubijeno 14 radnika među kojima također vođa radničkog društva.

* Govor princa of Walesa u Rimu. „Agenzia Stefani“ javlja od 25. t. mj.: Prinz Walski izrekao je u Augusteumu u Rimu govor, u kojem je kazao: Dolazim, da vam donosim poslanicu solidarnosti i sokolenja u ime kralja, mog oca, u ime njegovih podanika u Velikoj Britaniji i a prekomorskim po- sjedima. Dolazim, da vam izrečem trajno prijateljstvo i simpatiju naroda Velike Britanije, čija je drevna simpatija sada postala pobratimstvom u oružju, koje se više ne može razriješiti. Ovdje, u staroj prijestolnici svijeta, u domovini socijalnog reda i socijalne pravednosti, ovdje izražujem svoje puno osviještenje, da velika stvar, za koju se bore oba naroda, mora dovesti do pobjede pomoću sloge, čiji je izraz ova skupština.

* Rumunjsko stanovište glede pripadnosti Besarabije. Izvanji ured u Kijevu dobio je, kao što to berlinski ukrajinski tiskovni ured javlja dne 13. o. mj. odgovor na notu rumunjske vlade na ukrajinski protest glede aneksije Besarabije. O tom se odgo- voru među inim veli: 1. Besarabija nije anektirana, već se ona dragovoljno sjedinila sa maticom zem- ljom. 2. Rumunjska vlada ne poznaje ni jedan dio Besarabije, gdje se pučanstvo smatra ukrajinskim, te gdje bi isto bilo izrazilo želju, da pripada Ukra- jini. Ako se je jedan dio pučanstva smatrao i Ukra- jincima, onda to još nije dokaz, da su to uistinu Ukrajinci. Kad su Ukrajinci potpisali mirovni ugovor u Brest-Litovsku, nitesu postavili nikakve zahtjeve na Besarabiju. 3. Rumunjska vlada potječa na izjavu ukrajinske vlade naprama generalu Coando od 15. siječnja 1918., gdje se veli, da nema ništa da prigovori ujedinjenju Besarabije sa Rumunjskom, već da će kod toga Rumunje podupirati. Radi toga odbija rumunjska vlada protest ukrajinske vlade.

* Kornilov opet živ. Polag zadnjih vijesti, ne odgovara istini, da je general Kornilov pao. „Mor- ning Post“ javlja iz Petrograda, da general Kornilov stoji s vojskom južno od Moskve i da u Rusiji vlada sveopće mišljenje, kako će on osloboditi Ru- siju od boljševika.

* Meksiko i Kuba prekinuli su međusobne di- plomatske odnose.

Iz Rusije.

Berlin, 25. (D. u.) Wolffov ured javlja: Pošto ovdješnji zastupnik ruske republike, Joffe, nije htio da primi na znanje izjavu o neovisnosti Livonske i Estonske, predanu mu od zastupnika ovih zemalja, ali se je izjavio pripravnim, da primi ispravu, ako mu se ona preda preko izvanjskog ureda, udovoljio je državni kancelar molbi zastupnika te je Joffeu poslao ispravu, u kojoj se veli, da je pučanstvo Livonske i Estonske primijenilo pravo na samoodredjenje te se otičepilo od Rusije.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. „Slovenec“ doznaje iz Beča, da su obećane vladine naredbe proti jugoslavenskoj agitaciji među svecenstvom i činovništvom već izašle. — Bjesno Nijemaca u Mariboru traje i trajat će, dok ga bude podupirala vlada. Tako je u noći između 18. i 19. svibnja rulja njemškutarskih uč- njaka navalila na kuću poslanika dr. Verstovšeka u Mariboru kamenjem i uz tuženje ve'ezdajničke pje- sme „Die Wacht am Rhein“ razbila četiri stakla na prozoru. Dva su velika kamena do'otjela dapače u spavaću sobu, gdje spava gospodja sa djetecom. Samo je slučaj, javlja „Slovenski Gospodar“, da debeo kamen nije pogodio spavajućeg dječaka. Policije nije bilo nigdje, da rastape ili pohvata tu divlju rulju. Isti list piše o onima, koji po slovenskim krajevima propovijedaju nastavak rata. To su: Svi njemčure, svenijemci, njemčurci i svenjemački listovi, huškači na svenjemačkim sastancima, svaki koji je proti Jugo- slaviji i proti samoodredjenju naroda te konačno svi oni mameluci, koji hodočaste u Beč, da se tamo izjave proti jugoslavenskoj državi. Svi ti, koje smo ovdje nabrojili, zahtjevaju, neka rat traje tako dugo, dok Njemačka ne pobijedi na cijeloj crti. Ti su ljudi za- grizeni neprijatelji pravednog i sporazumnog mira među narodima i državama prema kojemu bi svi narodi dobili jednaka prava. I tko toga ne vjeruje, neka ide na svenjemačke sastanke, gdje govornici viču, da Slaveni ne smiju dobiti slobode i samostal- nosti, te pozivlju Njemačku, neka ne skopi mira, koji bi oduzeo Nijemcima gospodstvo nad drugim

narodima, nego neka se ratuje naprijed. Sto je njem- čure i svenijemce briga, umire li puk od glada, pa- daju li na bojištima najbolje sile, i što ih je briga, propada li seljak usljed silnih rekvizicija, na sve to se ne osvrću, već tule uvijek istu: Rat, rat! Pošteni Nijemci osuđuju to besavjesno uckanje. — Na Tje- lovo, dne 30. svibnja, na godišnjicu svibanjske de- klaracije obdržavat će se po svoj Sloveniji sastanci, tabori i zabave. U Trstu će se tom prigodom u Na- rodnom domu pri Sv. Ivanu obdržavati svečanost u korist „Djačkog doma“. Toj će svečanosti, kako do- znaje „Edinost“ iz pouzdanog izvora, prisustvovali i predsjednik Jugoslavenskoga kluba dr. Ante Korošec. — Pozivljajući na sakupljanje za slavensku školu u Mariboru, donosi „Slovenski Narod“ ovaj dir'jiv do- godjaj: France Stiglic, iz Luč pri Ljubnu pao je za domovinu i enra. A još one trenutke pred svojom smrću mislio je na svoj slovenski rod. Dao je po- zvali k sebi svog najboljeg prijatelja i molio ga, da izruči 50 K njegove prištednje za slovensku školu u Mariboru. To je taj sa srdačnom radošću i učinio i plisao o svojem prijatelju medju ostalim: Pravili smo nacerte i odluke za buduću Jugoslaviju, a pustio me samog i preselio se u bolju domovinu. Nije mu bila diana sreća, da dočeka dan, kad će njegov rod biti riješen ispod tudjeg jarma i tudjih okova. Veselit će se tamo gore nad zvjezdama našoj budućoj sreći“. Dok imademo takvih ljudi, koji se još pred smrću sjećaju te slovenske djece, pripomniju k tomu slo- venski listovi, koji hoće tudjinae svojim školama da odnurodi od vlastite majke, tako dugo nije treba da se plašimo budućnosti. A također Nijemci, koji uvijek tvrde, da vojnici u streljačkim jarcima ne će ništa da čuju o našem „uckanju“, neka si zapamte da naši vrli junaci umiru sa riječju „Jugoslavija“ na ustima i da također u bojnem metežu sudjeluju u boju za najjednostavnija prava za vlastitu školu. — U Zida- nome mostu u Štajerskoj izjaviše se žene i djevojke za jugoslavensku deklaraciju, kako je odobrava svo slovensko ženstvo.

Iz češkoga svijeta. Najnovije remek-djelo austrijskih Svenijemaca jeste obustava praškili „Na- rodni Novina“. Kao uzrok obustave navadja se službeno, da su „Narodni Noviny“ izlazile kao „Na- rodni Listy“, „Narodni Noviny“ nisu mogle biti ni veleizdajničke, (danas se uosta'om službeno naziva u našoj državi sve ono veleizdajničkim, što vidi i gleda. Hoće li da budeš lojalan, moraš biti glup, ili se barem glupim činiti) niti su mog'e pisati proti državi. Nije ni jedamput bilo u njima ništa zaplje- njeno. Dakle nije bilo uzroka, da bi se obustavilo „Narodni Noviny“. Ali ono, što nitko ne štiti, do- gadja se uvijek u našoj državi. Policija je ist obusta- vila, jednostavno stoga, što je izlazio mjesto „Na- rodni Listy“. Ide se prema tomu samo za tim, da se onemogućiti izlaženje najvećeg (kolik opsegom, toli bitranim i različitim sadržajem iz svih grana života jednog naroda) slavenskog lista. Nije tu po srijedi ništa do li nenavist i nezadovoljstvo, da jedan sla- venski narod ima nešto većeg boljeg i savršenijeg nego li današnji njemački narod, koji je moralno pre- nisko pao. — Dne 23. svibnja zatvorila je policija 12 osoba, koje su nosile slavenske trobojnice. „Slovenec“ pripominje k tome: Disati Slavenima u Austriji poli- cija još nije zabranila. — „Lidove Noviny“ još se uvijek have svečanošću Narodnog divadla u Pragu. Zena neka iz Moravske, koja je za vrijeme proslave boravila u Pragu, pripovijeda: „Stupamo po Vac'av- skom namesti. Pred nama ide mali skromni starac, vodeći za ruku oko osamgodišnjeg dječaka s mo- ravskom kapom. Naglo se nekakav student z'ustavi i poviče jasnim glasom općinstvu: „Tu je naš naj- stariji češki pjesnik, naš slavista, Heyduk! Slava maj- storu Heyduku!“ Općinstvo naglo kao jedan muž počne klicati slavu i mahati rupcima i klobucima; jasanje se razlijege a u njemu novi iskaz. Naša sku- pina žena iz Moravske pristupi k Heyduku i počne mu cjelivati ruke. Bijaše to tako nag'o i tako je pro- diralo iz duše, izravno spontano, kao da nani je to nepoznati Duh Naroda naredio. A dok smo mu cje- livali i ruke, oduševljenje je naroda raslo do ogromnih granica. Bijaše to ovacija i to dobro na mjestu, jer bi se možda naš mihi pjesnik sa 83 godine bio, iz- gubio u mnoštvu proslava u tim slavnim danima. A nemojmo zaboraviti, da je već 1878. u svom „Cym- ballu i guslama“ učio nas poznavati Slovačko, da je o prv' borac za slavenske misli! Ali najljepše tek dolazi: stari pjesnik htjeo je valjda nešto kazati, ali nije mogao, jer su prisutni tako klica'i, i jasali, da ih najsilniji glas ne bi bio nadvikao. A tu Heyduk uz sa glave svoj šešir, skine mornarsku kapu sa glave djeteta i sam si je metne na glavu, pokazujući na nju prstom: „Gledajte, pomladih se danas kao djetete“. Dali smo se od ganuća u plač, jer nije bilo dojmovije slike, nego vidjet tog smješeceg se starca, prvog u narodu, kako pokazuje, da je postao mlad!

K I— (ako... Izabrane... pripor... sa književn... ove K 4—, uv... (ako se nar... III. kola, ne... njige ovoga g... da se sami p... resu, ako koj... Zagrebački... lan osim nedje... te od 3—6... ičina ulica br... ica na skladiš... ilogija. Slijede... tora ovo reme... vezak „Narod... pširnu studiju... inikovu najnov... Miše. Godišnj... K 10—, a pošt... knjižnica“, Vo... aike... no pokušstvo... i prodaje tvrtka... ip Barbanč... šanska ulica... oglasujte... ratskom Listu... oteke“, „Moder... e“ mogu se d... tti, ulica Fran... Srećke... 1. razreda... dobiti u Pu... Cuslova, ulic... Družbu!... 1000—... je... 8. 1089... lesek, Plzenj, Ispostava: GRADEŽ... čaša vina — rat... re:... e... no pi... u najpotrebne... vatski List“ u Pul... i Svima nama... 1918... nak!... i potpunoj zdrav... činim, izjavljuju... na okusio komad... kritičnim vremenim... urbi et orbi da o... ti siromaha, već s... da ću za sebe... meso po 16 K (Se... svaku promjenu o... dužim svoj i svoj... pje svojom krasno... vrbnja 1918... I. N. Skofastikus.

